AZ ELSŐFOKÚ BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (kibővített negyedik tanács)

2004. december 1-je *

A T-27/02. sz. ügyben,

a **Kronofrance SA** (székhelye: Sully-sur-Loire [Franciaország], képviseli: R. Nierer ügyvéd)

felperesnek

az **Európai Közösségek Bizottsága** (képviselik: V. Kreuschitz és J. Flett, meghatalmazotti minőségben, kézbesítési cím: Luxembourg)

alperes ellen,

támogatják:

a **Glunz AG** és

* Az eljárás nyelve: német.

az **OSB Deutschland GmbH** (székhelye: Meppen [Németország], képviselik: H.-J. Niemeyer és K. Ziegler ügyvédek, kézbesítési cím: Luxembourg)

beavatkozók,

a Bizottság 2001. július 25-i, SG (2001) D határozatának megsemmisítése iránti keresete tárgyában, amelyben nem emelt kifogást a német hatóságok által a Glunz AG részére nyújtott támogatással szemben,

AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK ELSŐFOKÚ BÍRÓSÁGA
(kibővített negyedik tanács),

tagjai: H. Legal tanácselnök, V. Tiili, M. Vilaras, I. Wiszniewska-Białecka és V. Vadapalas bírák,

hivatalvezető: J. Plingers tanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2004. július 8-i tárgyalásra,

meghozta a következő

Ítéletet

Jogi háttér

1 Az alapügy tényállása idején hatályos, a nagyberuházási projektekhez nyújtott regionális támogatás multiszektorális keretszabálya (HL 1998. C 107., 7. o., a továbbiakban a multiszektorális keretszabály) meghatározza az ezen a címen nyújtott, a hatálya alá tartozó támogatás odaítélésének szabályait.

2 A multiszektorális keretszabály értelmében a Bizottság minden egyes esetben külön határozza meg a bejelentési kötelezettség alá eső projekteknek adható maximális támogatás mértékét.

3 A multiszektorális keretszabály 3.10. pontja írja le azt a számítási formulát, amely alapján a Bizottság a fenti mértéket meghatározza. Ez a formula mindenekelőtt az elfogadott területeken a nagyvállalatoknak adható támogatásokra meghatározott maximumon, az úgynevezett „regionális felső határon" (R tényező) alapul, amelyhez a továbbiakban három megfelelő együtthatót rendel, sorrendben: a versenyhelyzet az érintett ágazatban (T tényező), a tőke/munka arányszáma (I tényező) és a szóban forgó támogatás regionális hatása (M tényező). Ennek megfelelően a támogatás engedélyezett felső határa a következő képletnek felel meg: R x T x I x M.

4 A multiszektorális keretszabály 3.2. és 3.3. pontja értelmében a „versenyhelyzet" tényező egy olyan elemzést foglal magában , amely annak megállapítására irányul, hogy a bejelentett projekt strukturális kapacitástöbblettel jellemzett ágazatban vagy alágazatban valósul-e meg. Ilyen kapacitástöbblet fennállásának megállapításánál a Bizottság számításba veszi a közösségi lépték szerint összességében a gyáripari termelés kapacitáskihasználásának rátája és a szóban forgó (al)ágazat kapacitáskihasználási rátája közötti eltérést. Ez az elemzés olyan ötéves referencia-időszakra vonatkozik, amely vonatkozásában az adatok rendelkezésre állnak.

5 Strukturális kapacitástöbblet akkor áll fenn, amikor az utolsó öt év átlagában a szóban forgó (al)ágazat kapacitáskihasználásának mértéke több mint két százalékponttal kisebb a teljes ipari ágazaténál. Az (al)ágazatot az Európai Közösségben a gazdasági tevékenységek statisztikai osztályozásáról szóló, 1990. október 9-i 3037/90/EGK módosított tanácsi rendelet (HL L 293., 1. o.) által létrehozott, az Európai Közösség a gazdasági tevékenységei általános osztályozásának (NACE) legalacsonyabb szintje alapján határozzák meg A strukturális kapacitástöbblet abban az esetben minősül súlyosnak, ha az eltérés az ipari ágazat átlagához képest több mint öt százalékpont (a multiszektorális keretszabály 7.7. pontja).

6 A multiszektorális keretszabály 3.4. pontjában rögzítésre került, hogy amennyiben a kapacitáskihasználásra vonatkozó adatok nem elegendőek, a Bizottság megvizsgálja, vajon az elfogadott beruházások nem hanyatló piacon valósulnak-e meg. E tekintetben összeveti a szóban forgó termék vagy termékek vélelmezett fogyasztásának alakulását (más szóval a termelés plusz import mínusz export) a teljes Európai Gazdasági Térség (EGT)-szintű ipari ágazat növekedési rátájával.

7 A szóban forgó termékek piacát hanyatlónak kell tekinteni, ha a vélelmezett fogyasztás éves növekedési rátája az utolsó öt évben érezhetően (több mint 10%-kal) alacsonyabb a teljes EGT-szintű gyáripar éves átlagánál, kivéve ha ezen terméknek

vagy ezeknek a termékeknek a keresletére vonatkozó növekedési ráta erős fellendülési tendenciát mutat. Az abszolút hanyatló piac olyan piacnak felel meg, ahol a vélelmezett fogyasztás átlagos éves növekedési rátája az utolsó öt évben negatív (a multiszektorális keretszabály 7.8. pontja).

8 A multiszektorális keretszabály 3.10.1. pontja értelmében a T tényezőnél (versenyhelyzet) 0,25-ös, 0,5-ös, 0,75-ös vagy 1-es korrekciós együtthatót kell alkalmazni az alábbi feltételektől függően:

„i. Kapacitásnövelő projekt súlyos strukturális kapacitástöbblettel és/vagy a kereslet teljes hanyatlásával jellemzett ágazatban: 0,25

ii. Kapacitásnövelő projekt strukturális kapacitástöbblettel és/vagy hanyatló piaccal jellemzett ágazatban, amely lehetővé teszi a megnövelt piac egy részének megerősödését: 0,50

iii. Kapacitásnövelő projekt strukturális kapacitástöbblettel vagy a piac teljes hanyatlásával jellemzett ágazatban: 0,75

iv. Semmilyen, az i–iii. pont értelmében vett negatív hatás nem valószínűsíthető: 1,00."

A jogvita alapját képező tényállás

9 2000. augusztus 4-én kelt és a következő év augusztus 7-én iktatott levelében a Németországi Szövetségi Köztársaság az EK-Szerződés [88] cikkének végrehajtására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról szóló, 1999. március 22-i 659/1999/EK tanácsi irányelv (HL L 83., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 8. fejezet, 1. kötet, 339. o.) 2. cikke (1) bekezdésének megfelelően bejelentette a Bizottságnak, hogy a GLUNZ AG javára beruházási támogatás nyújtását tervezi a Sachse-Anhalt Landban (Németország) található nettgaui integrált fafeldolgozó központ építésére, mivel ez a projekt multiszektorális keretszabály alá tartozik.

10 A Bizottság 2000. augusztus 28-i levelének kézhezvételét követően, amelyben a Bizottság jelezte, hogy a bejelentés nem tekinthető teljesnek, a német hatóságok 2000. november 15-i és 2001. január 12-i leveleikben közölték a kiegészítő információkat. Mivel a Bizottság ezt a küldeményt sem találta kielégítőnek, ugyanezen hatóságok 2001. március 2-i levelükben újabb információkat szolgáltattak, amely alapján az intézmény a bejelentést teljesnek fogadta el.

11 2001. július 25-én a Bizottság a 659/1999 rendelet 4. cikkének (3) bekezdése alapján úgy határozott, hogy nem emel kifogást e támogatásnyújtással szemben (a továbbiakban: a határozat).

12 A határozatból kiderül, hogy a beruházási projektet olyan, az EK 87. cikk (3) bekezdés a) pontja értelmében vett támogatásra jogosult térségben kell megvalósítani, amelyben a nagyvállalatokba történő új beruházások elősegítéséhez adható támogatás intenzitásának felső határa, más néven regionális felső határ bruttó

35%. A támogatás egy legfeljebb 46 201 868 eurós vissza nem térítendő támogatásból és egy 23 596 120 eurós beruházási támogatásból áll, amelynek összege 69 797 988 euró, a támogatható beruházás teljes költsége esetén 199 400 000 euró.

13 Ennek a támogatásnak a célja egyrészről 28,61 millió eurós összeg erejéig laminált pozdorjaüzem felépítése, másrészről 41,18 milliós összeg erejéig pozdorjaüzem felépítése.

14 A bejelentett támogatásnak a multiszektorális keretszabály által felállított szempontok szempontjából történt elemzése alapján a Bizottság a határozatban ismertette azokat az indokokat, amelyek szerint 35%-os rátánál, azaz az érintett térségben egy nagyvállalkozás által elérhető maximális mértéknél alkalmazható korrekciós együtthatókat az alábbiakban kell rögzíteni:

— Az elfogadott ágazatban verseny helyzetére vonatkozó T tényezőre 1,

— az I tényezőre 0,8 (tőke/munka arányszám),

— az M tényezőre 1,5 a tervezett támogatás regionális hatása figyelembevételével,

— amely 42%-os maximális elfogadható mértéket jelent (= 35% x 1 x 0,8 x 1,5).

15 Mivel közelebbről a T tényező vizsgálatáról van szó, a Bizottság kiemelte, hogy a multiszektorális keretszabály 3.3. és 3.4. pontjának megfelelően a verseny helyzetére vonatkozó tényező elemzését a strukturális kapacitástöbblet adott térségbeli fennállásának vagy hiányának megállapítására kell korlátozni, ha elegendő adat áll rendelkezésre a kapacitáskihasználásról. A Bizottság, elfogadva azt, hogy a Glunz által előállított két termék a teljes európai farostlemezgyártás jelentős részét képviseli, és hivatkozva a NACE legalacsonyabb szintjére, úgy döntött, hogy vizsgálatát az NACE 20.20. osztályának, azaz a farostlemezgyártásnak a kapacitáskihasználási adataira alapozza.

16 A Bizottság egy, az 1994–1998-es időszakot jellemző, a német hatóságok által szolgáltatott tanulmány adataiból kiindulva arra a megállapításra jutott, hogy a szóban forgó beruházás kapacitásnövekedést idéz elő olyan ágazatban, amelyben nincs kapacitástöbblet, ami a verseny helyzetére vonatkozó tényezőnél 1-es korrekciós együttható alkalmazását indokolta.

17 Megállapítva, hogy az az összeg, amelyet a Németországi Szövetségi Köztársaság nyújtana támogatásként a Glunznak, megfelel a multiszektorális keretszabály alapján kalkulált lehetséges legmagasabb támogatásnak, a Bizottság megállapította, hogy a bejelentett támogatás megfelel az EK-Szerződésnek.

Eljárás és a felek kérelmei

18 Ezen körülmények között a felperes az Elsőfokú Bíróság Hivatalához 2002. február 4-én benyújtott keresetlevelével megindította a jelen keresetet.

19 A Bíróság Hivatalához 2002. július 3-án benyújtott indítványában a Glunz és OSB Deutschland GmbH kérte, hogy beavatkozóként beléphessen a jelen eljárásba a Bizottság kérelmei támogatására.

20 2002. szeptember 10-i végzésében az Elsőfokú Bíróság negyedik kibővített tanácsának tanácselnöke hozzájárult a beavatkozáshoz. A beavatkozók 2002. november 4-én nyújtották be beavatkozási beadványaikat, és erre a felperes a kitűzött határidőn belül nyújtotta be észrevételeit.

21 A 2004. július 8-i tárgyaláson meghallgatásra kerültek a felek szóbeli előterjesztései és az Elsőfokú Bíróság kérdéseire adott válaszok.

22 A felperes azt kéri, hogy az Elsőfokú Bíróság:

— semmisítse meg a határozatot,

— kötelezze a Bizottságot költségei viselésére.

23 A beavatkozók által támogatott Bizottság azt kéri, hogy az Elsőfokú Bíróság:

— nyilvánítsa a keresetet elfogadhatatlannak,

— a keresetet mint megalapozatlant utasítsa el,

— kötelezze a felperest a költségek viselésére.

Az elfogadhatóságról

A felek érvei

24 A tárgyaláson a Bizottság és a beavatkozók vitatták a kereset elfogadhatóságát.

25 Megerősítették, hogy a felperesnek a szóban forgó piacon elfoglalt helyzetét nem érintette lényegesen az engedélyezett támogatás. Az érintett termékek termelőhelyei és szállítási területei szállítási költségek által meghatározott elhelyezkedésének figyelembevétele esetén lényegtelen kérdés lesz a felperes és a támogatásból részesülő vállalkozás értékesítési területeinek egybevetése.

26 A felperes arra hivatkozik, hogy a Bizottság megsértette eljárási jogait, amikor helytelenül elmulasztotta a 659/1999 rendelet 6. cikkében előírt hivatalos vizsgálati eljárás megnyitását, amely érdekelt félként lehetővé tette volna számára, hogy a Bizottság döntéshozatala előtt előterjessze észrevételeit.

27 Emlékeztet arra, hogy az „érdekelt felek" 659/1999 rendelet 1. cikkének h) pontjában található meghatározása versenytárs vállalkozásokat takar. Márpedig a felperes és Glunz közvetlen versenytársai egymásnak, mivel ugyanazon termékeket gyártják, amelyek forgalmazása egyazon piacon történik. A támogatás nyújtása befolyásolja a felperes versenyhelyzetét a szóban forgó piacon.

28 Ilyen körülmények között a felperes azt állítja, hogy a határozat közvetlenül és személyében érinti, és így elfogadható, hogy ez utóbbi megsemmisítése iránt keresetet nyújtson be.

Az Elsőfokú Bíróság álláspontja

29 A Bizottság és a beavatkozók első alkalommal a tárgyaláson terjesztették elő a kereset elfogadhatatlansága iránti indítványaikat, amelyet a felperes kereshetőségi joga hiányára alapoztak.

30 Az ítélkezési gyakorlatból következően a felperes kereshetőségi joga hiányából eredő elfogadhatatlansági jogalap imperatív jogalapnak minősül, amelyet a közösségi bíróság hivatalból vizsgál, sőt köteles vizsgálni (a Bíróság C-298/00. P. sz., Olaszország kontra Bizottság ügyben 2004. április 29-én hozott ítélete [EBHT 2004., I-4087. o.] 35. pontja), és amelyre ennek következtében az alperes az eljárás bármely szakaszában hivatkozhat (lásd értelemszerűen a Bíróság C-166/95. P. sz., Bizottság kontra Daffix ügyben 1997. február 20-án hozott ítéletének [EBHT 1997., I-983. o.] 25. pontját és az Elsőfokú Bíróság T-45/98. és T-47/98. sz., Krupp Thyssen Stainless és Acciai speciali Terni kontra Bizottság ügyekben 2001. december 13-án hozott ítéletének [EBHT 2001., II-3757. o.] 125. pontját).

31 A jelen megsemmisítési keresetet egy, egyedi támogatást a közös piaccal összeegyeztethetőnek nyilvánító és előzetes vizsgálat alapján elfogadott bizottsági határozattal szemben nyújtották be.

32 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy az állami támogatások bizottsági ellenőrzése keretében meg kell különböztetni egyrészről az EK 88. cikk (3) bekezdése által létrehozott, és a 659/1999 rendelet 4. cikke által szabályozott, a támogatásokra vonatkozó előzetes vizsgálatot, amelynek csak az a célja, hogy a Bizottság előzetes véleményt alkothasson a szóban forgó támogatás részleges vagy teljes összeegyeztethetőségéről, másrészről az EK 88. cikk (2) bekezdése és a 659/1999 rendelet 6. cikke által szabályozott hivatalos vizsgálati eljárást, amelynek célja annak lehetővé tétele, hogy a Bizottság teljes körű információval rendelkezzen az ügy adatainak összességéről. A Szerződés kizárólag ez utóbbi eljárásban kötelezi a Bizottságot arra, hogy szólítsa fel az érdekelteket észrevételeik előterjesztésére (a Bíróság C-198/91. sz., Cook kontra Bizottság ügyben 1993. május 19-én hozott ítélet [EBHT 1993., I-2487. o.] 22. pontja, a C-225/91. sz., Matra kontra Bizottság ügyben 1993. június 15-én hozott ítélet [EBHT 1993., I-3203. o.] 16. pontja, a C-367/95. P. sz., Bizottság kontra Sytraval és Brink's France ügyben 1998. április 2-án hozott ítélet [EBHT 1998., I-1719. o.] 38. pontja és az Elsőfokú Bíróság T-158/99. sz., Thermenhotel Stoiser Franz és társai kontra Bizottság ügyben 2004. január 13-án hozott ítélet [EBHT 2004., II-1. o.] 57. pontja).

33 Amikor a Bizottság, anélkül hogy az EK 88. cikk (2) bekezdése szerinti eljárást megindította volna, ugyanezen cikk (3) bekezdése alapján megállapítja, hogy egy támogatás összeegyeztethető a közös piaccal, az ezen (2) bekezdésben előírt eljárási garanciákban részesülők csak akkor érhetik el ennek betartatását, ha ezt a bizottsági határozatot megtámadhatják a közösségi bíróság előtt. (a fent hivatkozott Cook kontra Bizottság ügyben hozott ítélet 23. pontja, a fent hivatkozott Matra kontra Bizottság ügyben hozott ítélet 17. pontja, a Bizottság kontra Sytraval és Brink's France ügyben hozott fent hivatkozott ítélet 47. pontja és a fent hivatkozott Termenhotel Stoiser Franz és társai kontra Bizottság ügyben hozott ítélet 69. pontja).

34 Következésképpen, amikor előzetes vizsgálat alapján meghozott bizottsági határozat megsemmisítése iránti keresettel a felperes az EK 88. cikk (2) bekezdése által előírt eljárási biztosítékok betartatását törekszik elérni, érintettkénti minőségének puszta

ténye elegendő e rendelkezés értelmében ahhoz, hogy az EK 230. cikk negyedik bekezdése értelmében közvetlenül és személyében érintettnek legyen tekinthető. (a fent hivatkozott Cook kontra Bizottság ügyben hozott ítélet 23–26. pontja, a fent hivatkozott Matra kontra Bizottság ügyben hozott ítélet 17–20. pontja és az Elsőfokú Bíróság T-11/95. sz., BP Chemicals kontra Bizottság ügyben 1998. szeptember 15-én hozott ítéletének [EBHT 1998., II-3235. o.] 89. és 90. pontja).

35 A jelen esetben bizonyos, hogy a felperes azzal a második jogalap keretében kifejtett indokkal kéri a határozat megsemmisítését, hogy a Bizottság jogellenesen utasította el az EK 88. cikk (2) bekezdésében előírt hivatalos vizsgálati eljárás megindítását.

36 Ezt követően a felperes követeli érintett félként való minősítését arra hivatkozva, hogy közvetlen versenytársa Glunznak, mivel Sully-sur-Loire-i (Franciaország) gyárában ugyanazokat a termékeket gyártja, mint ez utóbbi társaság, és ugyanazon piacokon is értékesíti őket.

37 Emlékeztetni kell arra, hogy az ítélkezési gyakorlat szerint érintett fél olyan személy, vállalkozás vagy vállalkozások társulása, amelyeknek, illetve akiknek az érdekeit a támogatás nyújtása esetlegesen érintheti, különösen a versenytárs vállalkozások és a szakmai szervezetek (a Bíróság 323/82. sz., Intermills kontra Bizottság ügyben 1984. november 14-én hozott ítélete [EBHT 1984., 3809. o.] 16. pontja). A fent hivatkozott ítélkezési gyakorlati megoldást követve a 659/1999 rendelet 1. cikkének h) pontja kimondja, hogy érdekelt fél minden „olyan tagállam vagy személy, vállalkozás vagy vállalkozások társulása, amelyeknek, illetve akinek érdekeit a támogatás nyújtása érintheti, különösen a támogatás kedvezményezettje, a versenytárs vállalkozások és a szakmai szövetségek".

38 Márpedig bizonyos, hogy a jelen esetben mind a felperes, mind a támogatásból részesülő vállalkozás furnérlemezt készít, és hogy valóban átfedés van a két vállalkozás értékesítési területei között.

39 Meg kell állapítani, hogy a tárgyaláson Glunz, ellentmondva a Bizottság azon állításának, mely szerint a támogatásból részesülő vállalkozás majdnem kizárólagosan a volt Német Demokratikus Köztársaság területén található vállalkozásoknak adja el a termékeit, annyiban pontosított, hogy termékeit a Német Szövetségi Köztársaság teljes területén, nagyrészt Németország észak-nyugati területén található bútoripari vállalkozások részére forgalmazza.

40 Glunz elismerte azt is, hogy a felperes jelen volt a német bútorgyártási piacon, de csak a piac kis részén, ez utóbbi állítását azonban semmilyen bizonyítékkal nem támasztotta alá.

41 Ezenfelül, a Bizottság, bár határozatában kifejezetten úgy ítélte a furnérlemezek kapcsán, hogy nehéz és nagy kiterjedésű termékekről lévén szó, a nagy távolságra történő szállításuk túl drága, és így a szállítás sugara kb. 800 km-re korlátozódik, arra a következtetésre jutott, hogy az EGK alkotja az érintett földrajzi piacot.

42 E tekintetben ha egy vállalkozásnak természetes beszállítási területén versenytársa akad más, az övével átfedésben lévő beszállítási területen működő vállalatokban, és ez utóbbiak valamennyien saját beszállítási területtel rendelkeznek, egy vállalkozásnak a területén található vállalkozásokkal fennálló versenye ezen vállalkozásoknak a természetes beszállítási területére kiterjed, következésképpen a teljes Közösséget, vagy jelen esetben az EGK-t lehet releváns földrajzi piacnak tekinteni (lásd e tekintetben az Elsőfokú Bíróság T-65/96. sz., Kish Glass kontra Bizottság ügyben 2000. március 30-án hozott ítéletének [EBHT 2000., II-1885. o.] 84–95. pontját).

43 A határozatból az is kiderült, hogy a Glunz a Tableros de Fibras SA leányvállalata, amely a Glunz által 1999-ben átadott, a faiparban tevékenykedő gyárakkal rendelkezik Franciaországban.

44 Ilyen körülmények között el kell fogadni, hogy a felperes valóban versenytársa a támogatásból részesülő vállalkozásnak, és hogy így őt a 659/1999 rendelet 1. cikkének h) alpontja értelmében vett érintett félnek kell nyilvánítani.

45 E tekintetben nem releváns a Bizottságnak az Elsőfokú Bíróság T-358/02. sz., Deutsche Post és DHL kontra Bizottság ügyben 2004. május 27-én hozott végzésére (EBHT 2004., II-1567. o.) történő kifejezett hivatkozása, amelyre a kereset elfogadhatatlanságát alapozta, és amely szerint a támogatás nyújtása nem befolyásolja lényegesen a felperes érintett piacon elfoglalt helyzetét. Ugyanis a fent említett, a két felperes vállalkozás versenyhelyzete lényeges érintettségének hiányára alapozott, elfogadhatatlanságot megállapító végzés egy olyan ügyben került meghozatalra, amely abban különbözik a jelen ügytől, hogy ott a keresetet a Bizottságnak az olyan, az EK 88. cikk (2) bekezdésében előírt eljárás folyamán elfogadott határozatával szemben nyújtották be, amelyben a feleket szabályszerűen felhívták észrevételeik benyújtására.

46 A fenti megfontolásokból következően a keresetet elfogadhatónak kell nyilvánítani.

Az ügy érdeméről

Bevezető észrevételek

47 A felperes lényegében négy jogalapra hivatkozik a határozat megsemmisítésére irányuló kérelmeiben: elsőként az EK 87. cikk és a multiszektorális keretszabály, másodsorban az EK 88. cikk (2) bekezdése megsértésére, harmadsorban a Bizottság

által elkövetett állítólagos, hatáskörével történő visszaélésre és negyedsorban az indoklási kötelezettség megsértésére.

48 A második megsemmisítési jogalap keretében fenntartja, hogy a Bizottság, amikor egyetlen előzetes vizsgálat alapján engedélyezte a német hatóságoknak támogatás nyújtását Glunz részére, megsértette az EK 88. cikk (2) bekezdését és a 659/1999 rendelet 4. cikkének (4) bekezdését, amely kötelezi az intézményt hivatalos vizsgálati eljárás megindítására, amennyiben a bejelentett intézkedés „kétségekre ad okot" a közös piaccal való összeegyeztethetősége terén.

49 Emlékeztetni kell arra, hogy az EK 88. cikk (3) bekezdése által bevezetett és a 659/1999 rendelet 4. cikke által szabályozott előzetes vizsgálat kizárólag arra irányul, hogy elegendő időt biztosítson a Bizottságnak a véleményalkotásra és a vizsgálatra, illetve hogy első véleményt alakíthasson ki a bejelentett tervezett támogatások kapcsán, és alapos vizsgálat szükségessége nélkül megállapíthassa, hogy ezek összeegyeztethetőek-e a Szerződéssel, vagy épp ellenkezőleg, tartalmuk kétségeket vet fel e tekintetben (a Bíróság C-99/98. sz., Ausztria kontra Bizottság ügyben 2001. február 15-én hozott ítélete [EBHT 2001., I-1101. o.] 53. és 54. pontja).

50 A vizsgálat hivatalos szakasza – amely lehetővé teszi a Bizottság részére, hogy határozata meghozatala előtt tisztán lássa az ügy összes adatait — elengedhetetlenné válik, mihelyst a Bizottság komoly nehézségeket tapasztal annak megítélésénél, hogy a támogatás összeegyeztethető-e a közös piaccal (a Matra kontra Bizottság ügyben hozott fent hivatkozott ítélet 33. pontja).

51 A Bizottság tehát olyan határozat meghozatalánál, amely nem fogalmaz meg kifogást egy támogatással szemben, csak akkor ragaszkodhat az előzetes vizsgálathoz, ha ezen vizsgálat alapján meg tudja állapítani, hogy ez a projekt összeegyeztethető-e a Szerződéssel.

52 Ezzel szemben, ha az első vizsgálatnál a Bizottság ezzel ellentétes következtetésre jut, vagy még azt sem teszi lehetővé, hogy a támogatás közös piaccal való összeegyeztethetősége megítélésének minden nehézségét leküzdje, köteles minden szükséges véleményt beszerezni, és e célból megindítani az EK 88. cikk (2) bekezdésében előírt hivatalos vizsgálati eljárást (a Bíróság 84/82. sz., Németország kontra Bizottság ügyben 1984. március 20-án hozott ítélet [EBHT 1984., 1451. o.] 13. pontja, a fent hivatkozott Cook kontra Bizottság ügyben hozott ítélet 29. pontja, a fent hivatkozott Matra kontra Bizottság ügyben hozott ítélet 33. pontja és a fent hivatkozott Bizottság kontra Sytraval és Brink's France ügyben hozott ítélet 39. pontja).

53 Az EK 88. cikk (2) bekezdésének megsértésére vonatkozó jogalap keretében a felperes nemcsak azt hozta fel, hogy az előzetes vizsgálat időtartama és körülményei komoly nehézségek fennállását jelezhetik, de azt is, hogy a pozdorjalemez piacára vonatkozó részletes vizsgálatnak kétségeket kellett volna keltenie a Bizottságban, ami ily módon a hivatalos vizsgálati eljárás megindítását tette volna szükségessé. A felperes hozzáteszi, hogy a fenti eljárásban közölhette volna a Bizottsággal azokat a pozdorjalemezek tényleges felhasználására vonatkozó adatokat, amelyek bizonyítják a szóban forgó beruházás hanyatló piacon történő megvalósulását.

54 Ugyanakkor a határozatból világosan kiderül, hogy a Bizottság határozott módon kizárólag a strukturális kapacitástöbblet esetleges fennállására korlátozta a vizsgálatát, és a multiszektorális keretszabály 3.2. és 3.4. pontja megszövegezésére figyelemmel, és arra való hivatkozással, hogy az érintett ágazat kapacitáskihasználási rátájáról elegendő adattal rendelkezett, úgy nyilatkozott, hogy nem volt köteles ellenőrizni, hogy a szóban forgó beruházások hanyatló piacon történnek-e. Ilyen megközelítésben mindenképpen szükségtelen az, hogy a felperes adatokat szolgáltasson a pozdorjalemez-felhasználásra vonatkozóan.

55 Úgy tűnik ezáltal, hogy az EK 87. cikk fényében a multiszektorális keretszabály vonatkozó pontjainak értelmezésére vonatkozó előzetes és általános kérdés merül fel ahhoz, hogy a megvalósítás előtt meghatározható(ak) legyen(ek) a „versenyhelyzet" tényező megállapítása céljából felállítandó szempont(ok).

56 A jogszerűség vizsgálatának feladata keretében az Elsőfokú Bíróságra tartozik a fenti, az alkalmazandó normák értelmezésére vonatkozó első kérdés megoldása, és így annak vizsgálata, hogy jogszerű volt-e az, ahogy a Bizottság a fenti 54. pontban megállapított, az EK 87. cikkének és a multiszektorális keretszabálynak a megsértésére vonatkozó első megsemmisítési jogalapban a felperes által kifejezetten kifogásolt következtetéshez eljutott.

Az EK 87. cikkének és a multiszektorális keretszabálynak a megsértéséről

A felek érvei

57 A felperes vitatja a Bizottság által az elfogadható maximális támogatásintenzitásról és különösen a verseny helyzetére vonatkozó T tényezőről tett megállapítást. A Bizottság a jelen esetben tévesen elemezte a piacot, elmulasztva egyrészről a pozdorjalemez-piac és a laminált pozdorjalemez-piac különválasztását, másrészről a pozdorjalemez-piac hanyatló helyzetének vizsgálatát és figyelembevételét.

— A pozdorjalemez-piac és a laminált pozdorjalemez-piac közötti különbségtétel hiányáról

58 A felperes azt állítja, hogy a szóban forgó támogatást elkülönített módon kellett volna megvizsgálni és értékelni, aszerint hogy pozdorjalemezek vagy laminált pozdorjalemezek gyártására irányul. Észrevételezte, hogy a határozatnak az érintett termékek piacának meghatározására vonatkozó részében a Bizottság a következőképp fogalmaz: „E körülmények között javasoljuk egyrészről a [laminált pozdorja-

lemezeket] és a rétegelt lemezeket, másrészről a pozdorjalemezeket külön-külön piacot alkotókként elfogadni". Felrója az alperesnek, hogy nem vette figyelembe a piac ilyen meghatározását a „versenyhelyzet" tényező értékelésének keretében, és hogy ezzel szemben egységes megközelítést fogadott el.

59 Fenntartja, hogy a pozdorjalemez-piac és a laminált pozdorjalemez-piac túlságosan különbözik egymástól ahhoz, hogy egyetlen és ugyanazon piacként kezeljék őket. Ugyanis ez a két termék csak igen kis százalékban, még a Bizottság szerint is csak 10%-ban felcserélhető. Ráadásul ennek a két terméknek a piacai különbözőképpen fejlődnek abban az értelemben, hogy pozdorjalemez-piac hanyatlani, míg a laminált pozdorjalemez-piac növekedni fog.

60 A Bizottság kiemeli, hogy az érintett beruházási terv célja egy integrált, széleskörűen összekapcsolt két termelési láncból álló fafeldolgozó centrum, és közös létesítmények létrehozása. Fenntartja, hogy a multiszektorális keretszabály 7.2. pontjának megfelelően a fenti projektet úgy kellett tekintenie, mint „önálló egységet, és ekként kellett kezelnie", abban a mértékben, amennyiben konkrétan a fent idézett 7.2. pont értelmében vett „intézmény" létrehozására irányul. A Bizottság ugyanígy tiszteletben tartotta a multiszektorális keretszabály 7.7. pontját, amikor értékelését a NACE pozdorjalemezeket és a laminált pozdorjalemezeket magában foglaló 20.20. osztályába tartozó adatokra alapította.

61 Még ha elfogadta volna is a beruházásnak az érintett üzemek szerinti megkülönböztetett megítélésének lehetőségét, a Bizottság állítása szerint akkor is együttesen kellett volna kezelnie az ezekben előállított termékeket a multiszektorális keretszabály 3.2. pontja utolsó mondatának alkalmazásában, amely szerint elsősorban az adott ágazatra, nem pedig a termékek különböző piacaira vonatkozó elemzést kell elvégezni. Ezenfelül még a pozdorjalemez és a laminált pozdorjalemez

kapacitáskihasználási rátáinak egymástól megkülönböztetett figyelembevétele esetén is 1 lenne a T tényező korrekciós együtthatója mind a két strukturális kapacitástöbblet nélküli ágazatban.

62 A beavatkozók jelzik, hogy a támogatás tárgyát képező projekt integrált fafeldolgozó centrum létrehozására irányuló egyetlen beruházási projekt, amely centrum a multiszektorális keretszabály 7.2. pontja értelmében vett intézmény, azaz szervezeti szempontból önálló egység. Ilyen feltételek mellett nincs jelentősége annak a ténynek, hogy a laminált pozdorjalemezek és a pozdorjalemezek különböző árupiacokhoz tartoznak, vagy hogy a támogatást tisztán könyvelési szempontból vett két termelési lánc kapja-e.

63 A beavatkozók fenntartják, hogy a jelen ügyben egyedüli jelentőséggel bíró kapacitáskihasználás rátájának rögzítése semmiképpen sem függ a beruházási projekt egységének kérdésétől. Még abban az esetben is, ha két tervezett támogatás különböztethető meg világosan, a verseny helyzetére vonatkozó tényezőnek azon NACE-alágazatnak a kapacitáskihasználási rátáján kell alapulnia, amely a multiszektorális keretszabály 7.7. pontjával együtt alkalmazott 3.2. és 3.3. pontjának megfelelően az érintett két terméket foglalja magában.

— A pozdorjalemez-piac hanyatló helyzete vizsgálatának és figyelembevételének elmaradásáról

64 A felperes jelzi, hogy a multiszektorális keretszabály 7.7. és 7.8. pontjának megfelelően a Bizottságra tartozna az 1995-től 1999-ig tartó időszak releváns számadatainak vizsgálata annak ellenőrzésére, hogy fennállt-e strukturális kapacitástöbblet és/vagy hanyatló piac, mivel e tény felbecsülésének szükségszerűen meg kell előznie a „versenyhelyzet" tényező megállapítását.

65 A keresethez mellékletként csatolt tanulmányra hivatkozva a felperes azt állítja, hogy a pozdorjalemez vélelmezett fogyasztása éves növekedésének középértéke az EGK-ban – 3,72% volt az 1995-től 1999-ig terjedő időszakban (szemben a laminált pozdorjalemez + 24,57%-ával), ami azt jelenti, hogy a multiszektorális keretszabály 7.8. pontja szerint ez az árupiac teljes hanyatlásban volt a Bizottság határozatának időpontjában. Számításba véve egy teljesen hanyatló árupiacot, a „versenyhelyzet" tényezőnek a pozdorjalemezgyárak támogatásával kapcsolatban alkalmazandó korrekciós együtthatója így nem 1, hanem 0,25 a multiszektorális keretszabály 3.10. pontjának megfelelően.

66 A felperes vitatja a Bizottság határozatában kifejtett érvelését, amely a „versenyhelyzet" tényező korrekciós együtthatójaként 1-es értéket állapított meg.

67 Felrója a Bizottságnak, hogy a szóban forgó ágazat kapacitáskihasználására vonatkozóan rendelkezésre álló elegendő információra hivatkozva megelégedett a strukturális kapacitástöbblet fennállásának vagy hiányának vizsgálatával, anélkül hogy választ keresett volna arra, hogy egy jelenleg hanyatló piacról van-e szó, annak ellenére, hogy az ezen kérdések bármelyikére adott pozitív válasz esetén 1-es korrekciós együtthatót kellett volna alkalmazni a „versenyhelyzet" tényezőnél.

68 Először is, a multiszektorális keretszabály 3.10. pontjának megfogalmazásából adódik, hogy azon kérdés megvizsgálásának kötelezettsége, mely szerint a beruházások hanyatló piacon valósulnak-e meg, akkor is fennáll, ha a kapacitáskihasználásra vonatkozó adatok rendelkezésre állnak.

69 Másodsorban a Bizottság az EK 87. cikk (1) és (2) bekezdése alapján köteles annak megvizsgálására, hogy fennáll-e strukturális kapacitástöbblet és/vagy hanyatló piac. Az e cikk alkalmazása során fennálló, a közösségi érdek figyelembevételére vonatkozó bizottsági kötelességből az következik, hogy a Bizottságnak meg kellett volna vizsgálnia, hogy a jelen ügyben hanyatló piacról van-e szó.

70 A Bizottság emlékeztet a multiszektorális keretszabály számára kötelező jellegére, és arra a tényre, hogy a jelen esetben nincs lehetősége arra, hogy megvizsgálja, a beruházások hanyatló piacon valósulnak-e meg, mivel a multiszektorális keretszabály 3.4. pontjának megfelelően egy ilyen vizsgálatra csak kivételes címen kerülhet sor, amikor a kapacitáskihasználásra vonatkozó adatok nem elegendőek. Márpedig a támogatás bejelentésének idején a Bizottság rendelkezett az érintett ágazat 1993 és 1998 közötti kapacitáskihasználásának mértékére vonatkozó adatokkal, amelyek a határozat alapjául szolgáltak.

71 Fenntartja, hogy a multiszektorális keretszabálynak a felperes által adott értelmezése pontatlan. Az alperes szerint a multiszektorális keretszabály 3.3. és 3.4. pontjának sorrendjéből és az ugyanezen 3.4. pontban meghatározott feltételből – amely annak vizsgálatára irányul, hogy a beruházás hanyatló piacon valósul-e meg, azaz hogy a kapacitáskihasználásra vonatkozó adatok elégtelenek-e — automatikusan következik, hogy a kapacitáskihasználási ráta meghatározásának elsőbbséget kell kapnia. Ezenfelül az „és/vagy" kifejezés egyszerűen annak megjelölésére vonatkozik, hogy minden esetben, amikor a kapacitáskihasználásra vonatkozó adatok nem elegendőek, meg kell határozni az érintett termékek vélelmezett fogyasztását. Hacsak el nem fogadjuk a normatív ellentmondás tényét, a multiszektorális keretszabály 3.10. pontjából – amelyen belül vitathatatlan a verseny helyzetére vonatkozó két vizsgálati módszer alkalmazásának sorrendje — nem vezethető le, hogy a fenti keretszabály 3.2. és 3.4. pontjától akár csak részben el kell térni.

72 A kapacitáskihasználási ráta alkotta kritérium elsőbbségére magyarázatot ad az a tény, hogy ez utóbbi egyértelműen világosabb képet nyújt egy meghatározott ágazat helyzetéről, mint a vélelmezett fogyasztás. Ezt a fogyasztást számos ingadozás befolyásolhatja, amelyek függetlenek az ágazat helyzetétől és a kapacitáskihasználás rátájától, és ez érezhetően eltérő következtetésekhez vezet a piacnak a vizsgált ötéves időszakban fennálló állapotáról. A Bizottság kifejti, hogy a multiszektorális keretszabály célkitűzései kerülnek veszélybe, amikor egyedi rendelkezéseit úgy tartják be, mint a jelen ügyben.

73 A regionális célú, nagyberuházási projektek javára nyújtott támogatások új multiszektorális keretszabálya című dokumentumból (HL 2002. C 70., 8. o.), amelynek 19. pontja kifejezetten hivatkozott a kapacitáskihasználási rátára, nem vezethető le az, hogy „a strukturális kapacitástöbblet vizsgálata nem teszi lehetővé a piac helyzetének megfelelő értékelését", vagy az, hogy a Bizottság elismerte a fent említett rátából levont kritérium relevanciájának a hiányát.

74 Az alperes előadja egyrészről, hogy a felperes figyelmen kívül hagyja a tényt, mely szerint a „versenyhelyzet" tényező csak egyike a megengedhető támogatás maximális intenzitása megállapításánál meghatározott négy tényezőnek, és másrészről, hogy a bejelentett projekt még a felperes által alkalmazott számítási mód esetén is támogatható marad. Egyébként a megfogalmazott fenntartások nem önmagában a multiszektorális keretszabályra, kizárólag alkalmazásának egy egyedi esetére vonatkoznak, és egy hibás előfeltevésen alapulnak, amely szerint az egyetlen szükséges kritérium a hanyatló piac kritériuma, és ennek megállapításához kizárólag a vélelmezett fogyasztást kell figyelembe venni.

75 A beavatkozók azt állítják, hogy a Bizottság megközelítése mind a multiszektorális keretszabály 3.10. pontja szövegének, mind ez utóbbi célkitűzésének megfelel.

76 Elsősorban jelzik, hogy a multiszektorális keretszabály 3.10. pontjában megjelenő „és/vagy" kifejezésnek nincs önálló jelentése. Ugyanis a kapacitástöbbletből és a hanyatló piacból levont szempontok közötti összefüggést a multiszektorális keretszabály 3.3. és 3.4. pontja már szabályozta, a kapacitástöbblet esetleges vizsgálatának elsőbbséget adva. A 3.10. pont kizárólag a megengedhető maximális támogatási intenzitásra vonatkozó három tényező számítási módját állapítja meg. Ráadásul a Bizottság tulajdonképpen hivatkozhatott volna az 1994-től 1998-ig terjedő időszak kapacitáskihasználási rátájára. A beavatkozók hangsúlyozták, hogy a tervezett támogatás bejelentésének idején a NACE 20.20-as osztályának kapacitáskihasználására vonatkozó adatok nem álltak még rendelkezésre, és hogy a gyáriparra vonatkozó 1999-es adatokat az Eurostat még nem állapította meg.

77 Másodsorban arra hivatkoznak, hogy a verseny helyzetére vonatkozó tényező kizárólag egy formális eleme annak a Bizottság által megvalósítandó mérlegelésnek, amelyet az EK-Szerződés két egymással összeütköző célkitűzése, a szabad verseny és a közösségi szolidaritás között kell felállítani, ez utóbbi célkitűzés az EK 87. cikk (3) bekezdése a) és b) pontjában foglalt, a regionális támogatások javára tett kivételek alapját jelenti. Figyelembevételénél el kell kerülni, hogy a támogatási intézkedések közösségi szintű ágazati problémát okozzanak, amely súlyosabb lehet, mint az eredeti regionális probléma (az Elsőfokú Bíróság T-126/96. és T-127/96. sz., BFM és EFIM kontra Bizottság ügyekben 1998. szeptember 15-én hozott ítélete [EBHT 1998., II-3437. o.] 101. pont).

78 Ráadásul a felperes figyelmen kívül hagyja azt a tényt, hogy az EK 87. cikk és a multiszektorális keretszabály értelmében kizárólag az a kérdés számít, hogy a közösségi piacon létrejött-e kapacitástöbblet. A piacok méretének növekedése nem veszi figyelembe azokat a forrásokat, amelyek a vélelmezett fogyasztás kielégítésére szolgálnak. A beavatkozók magyarázata szerint a hanyatló piacon megvalósított beruházás nem mond ellent szükségszerűen az EK 87. cikk (3) bekezdése a) és b) pontjának, valamint a multiszektorális keretszabálynak, ha a fogyasztás kielégítése többségében importból történik, míg a közösségi kapacitásokat teljes mértékben kihasználják. Ugyanis, esetleges harmadik országokból származó termelőket kiszorító hatás semmiféle szerepet nem játszik ebben a megállapításban.

Az Elsőfokú Bíróság álláspontja

79 Bevezetésképpen emlékeztetni kell arra, hogy Bár az EK 87. cikk (3) bekezdése alkalmazásában a Bizottság széles mérlegelési jogkört élvez, amelynek a gyakorlása magában foglalja a közösségi környezetben végrehajtandó, gazdasági és szociális rendet érintő értékeléseket, mérlegelési jogkörének gyakorlásához saját maga számára útmutatást adhat olyan jogi aktusok által, mint az iránymutatások, amennyiben ezek az aktusok az intézmény által követendő irányokra utaló szabályokat tartalmaznak és nem térnek el a Szerződés szabályaitól (a Bíróság C-288/96. sz., Németország kontra Bizottság ügyben 2000. október 5-én hozott ítéletének [EBHT 2000., I-8237. o.] 62. pontja és a C-310/99. sz., Olaszország kontra Bizottság ügyben 2002. március 7-én hozott ítéletének [EBHT 2002., I-2289. o.] 45. és

52. pontja). Amikor a Bizottság olyan iránymutatásokat hoz, amelyek célja a Szerződés betartása mellett azon szempontok pontosítása, amelyeket mérlegelési jogköre gyakorlása során alkalmazni kíván, ezzel e jogkör önkorlátozását eredményezi, amennyiben a saját maga által felállított szabályoknak köteles megfelelni (az Elsőfokú Bíróság T-380/94. sz., AIUFFASS és AKT kontra Bizottság ügyben 1996. december 12-én hozott ítéletének [EBHT 1996., II-2169. o.] 57. pontja és a T-214/95. sz., Vlaamst Gewest kontra Bizottság ügyben 1998. április 30-án hozott ítéletének [EBHT 1998., II-717. o.] 89. pontja). Ebben az összefüggésben az Elsőfokú Bíróság feladata annak ellenőrzése, hogy a Bizottság betartja-e ezeket a szabályokat (az Elsőfokú Bíróság T-35/99. sz., Keller és Keller Meccanica ügyben 2002. január 30-án hozott ítéletének [EBHT 2002., II-261. o.] 77. pontja).

80 A jelen esetben a felperes a multiszektorális keretszabály és az EK 87. cikkének értelmében vitatja a Bizottság határozatában foglalt, a verseny helyzetére vonatkozó T tényezőről alkotott álláspontját.

81 A felperes által benyújtott írásbeli beadványokból következik, hogy az első, a szóban forgó termékek piacainak meghatározására vonatkozó kifogás szorosan kapcsolódik ahhoz, amely a hanyatló piac fennállásának vagy hiányának megállapítására irányuló bizottsági vizsgálat hiányára vonatkozik, és amely a felek közötti egyet nem értés lényeges pontját alkotja.

82 Tény, hogy miután elfogadásra került, hogy a pozdorjalemezek és a laminált pozdorjalemezek különböző termékpiacokhoz tartoznak, a Bizottság a multiszektorális keretszabály 7.7. pontjának megfelelően egy, a NACE 20.20. osztályába tartozó ágazat kapacitáskihasználására vonatkozó adatokat tartalmazó, a farostlemezek – amely kategóriába természetesen a pozdorjalemezek és a laminált pozdorjalemezek is beletartoznak — gyártására hivatkozó tanulmányból kiindulva elemezte egy esetleges strukturális kapacitástöbblet létezését.

83 Ez a tanulmány tette lehetővé a Bizottság számára, hogy következtetést vonjon le a strukturális kapacitástöbblet fennállásáról, legyen szó mind általánosságban a farostlemezek kapacitáskihasználási rátájának, mind a külön vizsgált pozdorjalemezek vagy a laminált pozdorjalemezek kapacitáskihasználási rátájának elemzéséről. A felperes nem bírálja ezen tanulmány eredményeit és a Bizottságnak a strukturális kapacitástöbblet hiányát megállapító következtetését.

84 A felperes azon állítása alapján, mely szerint a pozdorjalemezek és a laminált pozdorjalemezek között különbséget kell tenni, ténylegesen a hanyatló piac fennállásának a felperes által írásbeli beadványaiban hivatkozott értékelése keretében történik meg a különbségtétel. Mindenekelőtt észre kell venni, hogy ez az értékelés az esetleges strukturális kapacitástöbblet fennállására vonatkozó értékeléstől eltérően nem a NACE-ban található osztályozás szerinti ágazat meghatározásán, hanem a szóban forgó termékek piacának meghatározásán halad végig (lásd a multiszektorális keretszabály 7.7. és 7.8. pontját).

85 Elemzésének keretében a felperes a pozdorjalemez-piac és a laminált pozdorjalemez-piac megkülönböztetését alkalmazza, és kifejezetten erre alapoz, amikor azt a következtetést vonja le, hogy az előbbi abszolút hanyatló, vagy legalábbis hanyatló állapotban van, indokolva egy 0,25-ös vagy 0,75-ös korrekciós együttható alkalmazását a „verseny helyzetére" vonatkozó tényező címén, ellentétben a másodikkal, amelyre egy 1-es korrekciós együtthatót lehetne megállapítani ugyanezen tényezőnél.

86 Így az tűnik lényeges kérdésnek, hogy a jelen esetben a Bizottság kivonhatta-e magát, vagy sem, a hanyatló piac létezésének vagy hiányának vizsgálata alól.

87 A beavatkozók által támogatott Bizottság előadja, hogy a multiszektorális keretszabály alapján két kritériumot, azaz a strukturális kapacitástöbbletre és a

hanyatló piacra vonatkozó szempontokat lehet alkalmazni a verseny állapotának megítélésénél, azonban ezek között hierarchia áll fenn. Így e felek szerint a hanyatló piacra vonatkozó kritérium vizsgálata csak másodlagosan, kizárólag akkor lehetséges, ha a szóban forgó ágazat kapacitáskihasználási rátájára vonatkozó adatok elégtelenek, mivel nem fedik az egész referencia-időszakot, vagy nem pontosan a szóban forgó termékekre vonatkoznak, és ennélfogva nem lehetséges következtetést levonni a strukturális kapacitástöbblet kérdésében, legyen az pozitív (strukturális kapacitástöbblet létezése) vagy negatív (strukturális kapacitástöbblet hiánya).

88 A Bizottság a multiszektorális keretszabály ezen értelmezését úgy fordította le határozatában, hogy a T tényező alkalmazásában 1-es, azaz a legmagasabb és így a támogatásból részesülő vállalkozásra legkedvezőbb korrekciós együtthatót alkalmazta, mindezt az érintett ágazatban a strukturális kapacitástöbblet hiányának puszta megállapítására alapozva.

89 Ha pusztán megszövegezése alapján a multiszektorális keretszabályt valóban a Bizottság által hivatkozott értelemben kell érteni, ugyanakkor az említett keretszabályt az EK 87. cikkének és az ott megfogalmazott állami támogatások összeegyeztethetetlenségének alapelvének fényében kell értelmezni, azért, hogy megvalósuljon e rendelkezés célkitűzése, azaz a közös piacon kialakuljon a torzulásmentes verseny.

90 A multiszektorális keretszabály 3.2–3.4. pontjának tartalma felveti, hogy az elemzés, amely annak meghatározására szolgál, hogy a szóban forgó ágazat strukturális kapacitástöbblettől szenved-e, valójában egy első elemzés, amelyet a Bizottságnak a verseny helyzetére vonatkozó tényező értékelése során *a priori* el kell végeznie.

91 A multiszektorális keretszabály 3.10.1. pontjából következik, hogy a strukturális kapacitástöbblet fennállása vagy hiánya megállapításának ezen elsőbbsége ugyanakkor nem jelenti azt, hogy a Bizottság mindenképpen erre az egyetlen elemzésre hagyatkozhat, ha adatokkal rendelkezik az érintett ágazat kapacitáskihasználási rátájáról.

92 A fent említett pont kiegészíti a multiszektorális keretszabálynak a „versenyhelyzet" tényezőt érintő 3.2–3.6. pontját, amikor rögzíti azokat a különböző korrekciós együtthatókat, amelyek e tényezőnél ennélfogva elengedhetetlenül alkalmazandóak a 3.10.1. pont i—iii. albekezdéseiben felsorolt négy esettől függően.

93 A multiszektorális keretszabály 3.10.1. pontjának olvasatában úgy tűnik, hogy a Bizottság megállapítása, mely szerint a beruházási projekt egy strukturális kapacitástöbblettel jellemzett ágazatban kapacitásnövekedéshez vezet, elegendő a 0,75-ös korrekciós együttható alkalmazásához a T tényezőnél. Ez az együttható 0,50, ha ez a projekt ráadásul megerősíti a megnövelt piac egy részét, és 0,25, ha a strukturális kapacitástöbblet súlyosnak minősíthető.

94 A multiszektorális keretszabály 3.10.1. pont i.–iii. albekezdésében felsorolt esetekben alkalmazott „vagy" kötőszó alapján kinyilvánítható, hogy a Bizottság azon megállapítása, mely szerint egy beruházási projekt egy hanyatló piaccal jellemzett ágazat kapacitásának növekedéséhez vezet, is elég ahhoz, hogy 0,75-ös korrekciós együttható alkalmazására kerüljön sor a T tényezőnél. Ez az együttható 0,50, ha ez a projekt ráadásul megerősítheti a megnövelt piac egy részét, és 0,25, ha a kereslet abszolút hanyatlása megfigyelhető.

95 Márpedig a multiszektorális keretszabály 3.10.1. pontjának iv. albekezdése csak akkor teszi lehetővé a Bizottság számára az 1-es korrekciós együttható alkalmazását a verseny helyzetére vonatkozó tényezőnél, ha „semmilyen valószínű, az i.–iii. pont értelmében vett negatív hatás" nem állapítható meg.

96 A multiszektorális keretszabály 3.10.1. pontjának tartalma tehát kiemeli, hogy a legmagasabb korrekciós együttható alkalmazása, amely maximalizálja a közös piaccal összeegyeztethető támogatás összegét, mind az érintett ágazat strukturális kapacitástöbblete hiányának, mind a hanyatló piac hiányának előzetes megállapítását magában foglalja, kivéve ha úgy kell megítélni, hogy ilyen kapacitástöbblet hiánya kötelezően a szóban forgó termékek hanyatló piacának hiányát foglalja magában, amely a verseny helyzetére vonatkozó tényező értékelésénél szereplő két kritérium egyediségének tagadásához vezet.

97 Ilyen körülmények között a multiszektorális keretszabály 3.4. pontjának első mondatát, amely szerint „ha a kapacitáskihasználásra vonatkozó adatok hiányosak, a Bizottság megvizsgálja, hogy az elfogadott beruházások hanyatló piacon valósulnak-e meg", úgy kell érteni, mely szerint, ha az érintett ágazat kapacitáskihasználására vonatkozó adatok nem teszik lehetővé a Bizottság számára a strukturális kapacitástöbblet fennállásának megállapítását, meg kell vizsgálnia, hogy az érintett piac hanyatló piac-e.

98 A multiszektorális keretszabálynek csak ez az értelmezése felel meg az EK 87. cikkének és az ezen cikk által kitűzött célkitűzésnek, a torzulásmentes versenynek.

99 Valóban nem lehet elfogadni egy olyan értelmezést, mint amilyet a jelen ügyben az alperes állít, amely lehetőnek tartja egy állami támogatás megadását egy hanyatló piacra tartozó termékeket forgalmazó vállalkozás számára, anélkül hogy ezt a körülményt a Bizottság vizsgálata során figyelembe vette volna. Nyilvánvaló, hogy egy ilyen piacon megvalósított beruházások a verseny torzulásának súlyos veszélyével járnak, ami egyértelműen az EK 87. cikk által kitűzött torzulásmentes verseny célkitűzésébe ütközik.

100 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy a multiszektorális keretszabály 1.1. pontjában rögzítésre került, hogy az egységes piac megvalósulásának befejeződése minden korábbinál fontosabbá teszi a nagyberuházási projektek javára nyújtott támogatások széles körű ellenőrzését, mivel az ezen támogatások által előidézhető versenytorzító hatás annak mértékében nő, ahogy a versenynek más, nyilvános eredetű torzulása visszaszorításra kerül, ahogy a piacok nyitottabbak lesznek a versenyre, és ahogy integrálódásuk mértéke nő. A Bizottságnak a multiszektorális keretszabály elfogadásánál követett célkitűzése a nagy projektek részére nyújtott támogatások korlátozása a versenyre kifejtett kedvezőtlen hatásoknak minden lehetséges eszközzel történő megelőzése útján, oly módon, hogy közben megőrizzék a támogatott régió vonzerejét (1.2. pont).

101 E célból a Bizottságnak minden egyes esetben külön meg kell határoznia a bejelentési kötelezettség alá eső projekteknek adható maximális támogatási intenzitást, mindezt különböző tényezők alkalmazásával, amelyeknek egyike a verseny helyzetére vonatkozó tényező.

102 A multiszektorális keretszabály alá tartozó támogatás közös piaccal való összeegyeztethetőségének vizsgálata keretében alkalmazandó, a verseny helyzetére vonatkozó korrekciós együttható meghatározása a piac strukturális és konjunkturális elemzésének eredménye, amelyet a Bizottságnak kell elvégeznie határozata elfogadásakor, a multiszektorális keretszabályban előírt objektív szempontok alapján. A Bizottságnak az egyedileg alkalmazandó együtthatóra vonatkozó vizsgálata határozza meg a közös piaccal összeegyeztethetőnek nyilvánítható támogatási összeget (az Elsőfokú Bíróság T-212/00. sz., Nuove Industrie Molisane kontra Bizottság ügyben 2002. november 30-án hozott ítélete [EBHT 2002., II-347. o.] 39. és 40. pontja).

103 A fenti megfontolásokból eredően a Bizottság, azzal, hogy a verseny helyzetére vonatkozó 1-es korrekciós együtthatót anélkül alkalmazta, hogy előzetesen megvizsgálta volna, az érintett tervezett támogatás nem hanyatló piacon valósul-e meg, megsértette az EK 87. cikket és az ezen cikk végrehajtási feltételeinek pontosítása céljából elfogadott multiszektoriális keretszabályt, különösen 3. cikkének a) pontját,

amely szerint olyan régiók gazdasági fejlődését elősegítő támogatások tekinthetőek a közös piaccal összeegyeztethetőnek, amely régiókban az életszínvonal természetellenesen alacsony, vagy amelyekben súlyos munkanélküliség van.

104 Ezt a következtetést nem enyhíti a Bizottság döntési gyakorlata. A tárgyaláson az alperes arra a négy határozatára hivatkozott, amelyben a Bizottság kizárólag strukturális kapacitástöbblet fennállását elemezte, de annyi bizonyos, hogy ezek egyike sem alkalmazott, mint a jelen esetben, 1-es korrekciós együtthatót a „versenyhelyzet" tényező esetén a kapacitástöbblet hiányának puszta megállapítása alapján (2002. június 19-i határozat, N240/02., Zellstoff Stendal GmbH javára nyújtott állami támogatás).

105 Ezzel szemben ki kell emelni a Bizottság által 2000. június 8-i határozatában követett érvelést, amelyben nem kifogásolta a Pirna AG részére nyújtott támogatást.

106 A fent említett határozatában a Bizottság először is az érintett, a NACE 21.11. pontjába tartozó ágazat használati rátájára vonatkozó adatok alapján megállapította a strukturális kapacitástöbblet hiányát, majd megvizsgálta és megállapította, hogy a cellulózszál-piac esetén nincs szó hanyatló piacról, ami a multiszektoráliskeretszabály-határozat 35. pontjában kifejezetten hivatkozott 3.10.1. pont iv. albekezdésének megfelelően lehetővé tette számára, hogy 1-es korrekciós együtthatót állapítson meg a verseny helyzetére vonatkozó tényező címén, nem mulasztva el annak előzetes megállapítását, hogy az érintett beruházás nem erősíti a megnövelt piac egy részét. E tekintetben a határozat megszövegezése, amely szakaszról szakaszra világosan kifejezésre juttatja az intézmény érvelését, a multiszektorális keretszabály 3.10.1. pontja iv. alpontjának kifejezett jóváhagyásával együtt ellentmond a Bizottság magyarázatainak, amelyek az érintett piac hanyatló természetét megállapító elemzést feleslegesnek kívánják beállítani.

107 A Pirna AG ügyben 2000. június 8-án hozott határozatnak a 104. pontban korábban megjelölt határozattal és a határozattal történő összeütközése tehát a Bizottság ellentmondásos gyakorlatát mutatja a multiszektorális keretszabályben megjelölt legmagasabb korrekciós együttható T tényező esetén történő alkalmazását illetően.

108 Mindenekelőtt meg kell jegyezni, hogy a hanyatló piacra vonatkozó kritérium helytállóságát alátámasztja a nagyberuházási projektekhez nyújtott regionális támogatás új multiszektorális keretszabálya, amely szerint semmilyen regionális beruházási támogatás nem adható súlyos strukturális nehézségekkel küzdő ágazatok javára. Márpedig a fenti ágazatok listájának létrehozásánál a súlyos strukturális nehézségeket főszabály szerint az érintett termék vagy termékek vélelmezett fogyasztására vonatkozó adatok alapján mérik. Az új multiszektorális keretszabály 32. pontja világosan megállapítja, hogy a súlyos nehézségek fennállását megállapítottnak kell tekinteni, ha az érintett ágazat hanyatlásban van.

109 E fenti megfontolásokból következik, hogy a határozatot meg kell semmisíteni, anélkül hogy a felperes egyéb kifogásait vizsgálni kellene.

110 Végül ki kell emelni, hogy a Bizottságnak ezen jogban való tévedése miatt a jelen ügyben az alkalmazandó szempontok összessége alapján nem állapítható meg a bejelentett támogatás összeegyeztethetősége.

111 A jelen ítélet végrehajtása keretében a Bizottság feladata, hogy az érintett termékeknek a referencia-időszakban vélelmezett fogyasztására vonatkozó adatok tekintetbevételével megállapítsa a bejelentett támogatás összeegyeztethetőségét, és amennyiben meggyőződik e tekintetben súlyos nehézségek fennállásáról, megindítsa az EK 88. cikk (2) bekezdésében foglalt hivatalos vizsgálati eljárást.

A pervezető intézkedés iránti kérelemről

112 A felperes kéri az Elsőfokú Bíróságot, hogy az Elsőfokú Bíróság eljárási szabályzata 64. cikke 3. §-a d) pontjának megfelelően kötelezze a Bizottságot a szóban forgó támogatással kapcsolatos iratok benyújtására, ebben a kérdésben az alperes és a beavatkozók nem értenek egyet.

113 Az Elsőfokú Bíróság a pervezető intézkedés iránt a keresetben megfogalmazott kérelemnek nem ad helyt, mivel ez a kérelem a jelenlegi körülmények között nem szolgálja a per megoldását (az Elsőfokú Bíróság T-311/00. sz., British American Tobacco (Investments) kontra Bizottság ügyben 2002. június 25-én hozott ítélete [EBHT 2002., II-2781. o.] 50. pontja).

A költségekről

114 Az eljárási szabályzat 87. cikkének 2. §-a alapján az Elsőfokú Bíróság a pervesztes felet kötelezi a költségek viselésére, ha a pernyertes fél ezt kérte. Mivel a Bizottság pervesztes lett, kötelezni kell a költségek viselésére.

115 Ezzel szemben a felperes nem kérte sem a Glunz, sem az OSB Deutschland kötelezését a beavatkozásukkal összefüggésben felmerült költségek viselésére, következésképpen ezen felek csak a saját költségeiket viselik (az Elsőfokú Bíróság T-185/00., T-216/00., T-299/00. és T-300/00. sz., M6 és társai kontra Bizottság ügyben 2002. október 8-án hozott ítélete [EBHT 2002., II-3805. o.] 89. pont.

A fenti indokok alapján

AZ ELSŐFOKÚ BÍRÓSÁG (negyedik kibővített tanács)

a következőképpen határozott:

1) **Az Elsőfokú Bíróság megsemmisíti a Bizottság 2001. július 25-i, SG (2001) D határozatát, amelyben nem emelt kifogást a német hatóságok által a Glunz AG részére nyújtott támogatással szemben.**

2) **Az Elsőfokú Bíróság kötelezi a Bizottságot saját költségein felül a felperes részéről felmerült költségek viselésére.**

3) **Az Elsőfokú Bíróság kötelezi a Glunz AG-t és az OSB Deutschland GmbH-t a beavatkozásukkal összefüggésben felmerült költségeik viselésére.**

Legal Tiili Vilaras

Wiszniewska-Białecka Vadapalas

Kihirdetve Luxembourgban, a 2004. december 1-jei nyilvános ülésen.

H. Jung

hivatalvezető

H. Legal

tanácselnök